

MRF 2022.131

Planklagenævnets afgørelse af 5. maj 2022, j.nr. 22/03296

Ikke medhold i klage over påbud om fysisk lovliggørelse af lokalplanstridigt tagmateriale, uanset at der verserede en retssag om afslag på lovliggørende dispensation fra lokalplanen. En kommune har ikke kompetence til at genoptage en afgørelse, der har været efterprøvet af Planklagenævnet, for så vidt angår de forhold, som er behandlet i klagesagen.

Sagen angik en trelænget gård omfattet af en bevarende lokalplan fra 2015, der bl.a. bestemte, at driftsbygningerne på ejendommen skulle dækkes med tagpap, tagpap med listetækning eller skiffer, og at eksisterende bebyggelse ikke måtte nedrives, ombygges eller på anden måde ændres uden byrådets tilladelse. Gribskov Kommune meddelte i august 2020 afslag på lovliggørende dispensation fra lokalplanen til at udskifte tagmaterialet på driftsbygningerne med et matsort, cementbaseret bølgepladeprodukt og til at opsætte integrerede solceller på en del af taget. Afgørelsen blev påklaget af ejendommens ejer, E, til Planklagenævnet, der i **MRF 2021.369/2 Pkn** traf afgørelse om ikke at give medhold i klagen, uanset at udgifterne til fysisk lovliggørelse var anslået til 2,5-4 mio. kr. E indbragte denne afgørelse for domstolene. I februar 2022 meddelte kommunen efter forudgående varsel påbud til E om fysisk lovliggørelse af tagmaterialet. Af påbuddet fremgik tillige, at kommunen ikke ønskede at genoptage sagen vedrørende afslaget på lovliggørende dispensation, da der ikke var fremkommet nye væsentlige oplysninger, som kunne føre til et andet udfald. E påklagede påbuddet og gjorde gældende, at kommunen burde have genoptaget sagen, og at kommunen ikke havde hjemmel til at give påbud om fysisk lovliggørelse, da der fortsat verserede en retssag om afslaget på lovliggørende dispensation, og da forholdet var af underordnet betydning. For så

vidt angik spørgsmålet om genoptagelse fandt Planklagenævnet (formanden), at E's anmodning om genoptagelse vedrørte forhold, som allerede var behandlet i den tidligere klagesag for nævnet. Da Planklagenævnets afgørelser er endelige, havde kommunen ikke kompetence til at genoptage sin afgørelse om afslag på lovliggørende dispensation for så vidt angik de klagepunkter, som nævnet havde taget stilling til, idet E i stedet kunne anmode nævnet om genoptagelse. For så vidt angik lovliggørelsespåbuddet bemærkede nævnet, at kommunen efter planlovens § 51, stk. 3, skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Det forhold, at der verserede en retssag vedrørende afslaget på lovliggørende dispensation medførte ikke, at kommunen var afskåret fra at håndhæve afgørelsen i form af et påbud om fysisk lovliggørelse, og nævnet kunne ikke tage stilling til, hvorvidt dette var rimeligt eller hensigtsmæssigt set i forhold til E's interesser. Med hensyn til spørgsmålet, om det ulovlige forhold var af underordnet betydning, bemærkede nævnet, at planlovens § 51, stk. 3, ikke indebærer, at kommunen ikke har ret til at håndhæve lokalplanen, men alene indebærer, at kommunen ikke har pligt til at håndhæve lokalplanen, hvis der er tale om et forhold af underordnet betydning. På denne baggrund kunne Planklagenævnet ikke give E medhold i klagen over lovliggørelsespåbuddet.

Kommentar: Planklagenævnets afgørelse giver anledning til to bemærkninger. For det første må bemærkes, at Planklagenævnets noget formalistiske opfattelse af, at en kommune ikke har kompetence til at genoptage en afgørelse på de punkter, der har været efterprøvet af klagenævnet, ikke er i overensstemmelse med forvaltningsretlig litteratur, jf. f.eks. Mørup m.fl.: Forvaltningsret – almindelige emner, 7. udg., 2022, s. 430, hvor det anføres, at førsteinstansen må være berettiget til at træffe en afgørelse, som indebærer en omgørelse af rekursinstansens afgørelse, såfremt der er fremkommet væsentlige nye forhold, siden rekursinstansen traf sin afgørelse. For det andet må det med hensyn til betydningen af den verserende retssag om afslaget på lovliggørende dispensation tiltrædes, at retssagen ikke i sig selv indebærer, at kommunen er afskåret fra at meddele påbud om fysisk lovliggørelse, så længe søgsmålet ikke er tillagt opsættende virkning. Planklagenævnet burde dog have ud-

MRF 2022.131

dybet, at beslutningen om, hvorvidt kommunen vil meddele fysisk lovliggørelse i denne situation, beror på en skønsmæssig afvejning, og at kommunen således ikke nødvendigvis er forpligtet til umiddelbart at kræve det ulovlige forhold fysisk lovliggjort, når der verserer en retssag. Viser det sig senere, at afslaget på lovliggørende dispensation var uhjemlet, eller at lovliggørelsespåbuddet var for vidtgående, risikerer kommunen i øvrigt at ifalde et erstatningsansvar over for ejeren, såfremt ejeren uberettiget blev pålagt at foretage fysisk lovliggørelse.

Afgørelse i klagesag om Gribskov Kommunes påbud om lovliggørelse af tagmateriale på [A1], Helsingør

22/03296

Gribskov Kommune gav den 3. februar 2022 påbud om lovliggørelse af tagmaterialet på driftsbygningerne på ejendommen [A1], 3200 Helsingør.

Ejeren af ejendommen har klaget over afgørelsen.

I denne afgørelse har Planklagenævnet behandlet følgende spørgsmål:

- Om kommunen har haft hjemmel til at give påbud, jf. planlovens § 51.
- Om kommunen har været berettiget til at meddele afslag på genoptagelse.

Planklagenævnet kan ikke give medhold i klagen. Det betyder, at kommunens afgørelse gælder.

En eventuel ny frist for lovliggørelse fastsættes af Gribskov Kommune.

1. Sagens oplysninger

1.1. Ejendommen og lokalplanen for området

Klagen vedrører et nyt tag på ejendommen [A1], 3200 Helsingør.

Ejendommen er omfattet af lokalplan nr. 556.01, Ørby (https://dokument.plandata.dk/20_2956566_1442561983272.pdf).[1] Ejendommen ligger i delområde 1. Bygningerne på ejendommen er udpeget som bevaringsværdige, jf. lokalplanens § 2.4, jf. kortbilag 4.

Lokalplanens § 6.3.1 om driftsbygninger på [A1] fastsætter, at tage skal dækkes med tagpap, tagpap med listetækning eller skiffer.

Derudover fastsætter lokalplanens § 10.1 om bevaring af bebyggelse på [A1], at eksisterende bebyggelse ikke må nedrives, ombygges eller på anden måde ændres, uden der er indhentet en forudgående tilladelse fra byrådet. Dette gælder også bygningens detaljer, således at døre, vinduer, tagmaterialer, husets farve og lignende ikke må ændres uden byrådets tilladelse.

1.2. Forløbet før kommunens afgørelse

Gribskov Kommune traf den 19. august 2020 afgørelse om afslag på dispensation fra § 6.3.1, jf. § 10.1, i lokalplan nr. 556.01, Ørby, til at udskifte det eksisterende grå eternittag på ejendommens driftsbygninger med et matsort, cementbaseret bølgepladeprodukt samt opsætning af integrerede solceller på en del af taget på ejendommen [A1], 3200 Helsingø.

Afgørelsen blev påklaget til Planklagenævnet, som den 21. december 2021 traf afgørelse i sagen[2]. Nævnet gav ikke medhold i klagen, herunder bl.a. klagepunkterne om proportionalitet og værdispild, lighedsgrundsætningen samt berettigede forventninger og bindende forhåndstilsagn.

Kommunen varslede herefter den 13. januar 2022 påbud om fysisk lovliggørelse af tagmaterialet på ejendommen. Det fremgik af varslet, at kommunen agtede at give et påbud og fastsatte en frist for at indsende evt. bemærkninger til sagen.

1.3. Afgørelsen, der er klaget over

Kommunen gav den 3. februar 2022 påbud om fysisk lovliggørelse af tagmaterialet på driftsbygningerne på ejendommen [A1], 3200 Helsingø. Af afgørelsen fremgår bl.a. følgende:

[...]

Vi modtog din udtalelse den 19. januar 2022, hvori du bl.a. skriver at, lokalplanen ikke indeholder økonomisk rimelige og dermed realistiske alternativer til tag på driftsbygninger i den pågældende størrelsesorden, at lokalplanen indeholder krav til tag der har hold i noget der engang har været på gården og dermed ikke har hold i noget bevaringsværdigt og at forskellen fra det lagte tag til det tag der fremgår af lokalplanen er underordnet.

I anmoder om at kommunen besigtiger ejendommen og vurderer, at forskellen på de lagte tag og det tag der fremgår at lokalplanen er underordnet, eller at I skriver en ny og mere uddybende dispensation der indeholder den læring vi har fået de seneste to år.

Kommunen har allerede truffet afgørelse om lovliggørelse af taget og i den forbindelse vurderet, at forskellen på de to tagtyper ikke er af underordnet betydning.

Planklagenævnet har stadfæstet kommunens afgørelse. Det betyder at kommunens afgørelse af 19. august 2020 er gældende.

I er ikke fremkommet med nye væsentlige oplysninger, der kan føret til et andet resultat.

Det forhold, at det valgte tagmateriale er billigere end det som lokalplanen foreskriver, kan ikke begrunde at kommunen genoptager sagen.

[...]

Vi skal derfor påbyde dig at lovliggøre de ulovlige forhold snarest og senest den 3. juni 2022.

Lovliggørelse skal ske ved, at du retablerer forholdene, og ændrer tagmaterialet sådan, at det bringes i overensstemmelse med lokalplanens bestemmelser.

[...]

1.4. Klagen og bemærkningerne hertil

Planklagenævnet har under sagens behandling modtaget de dokumenter vedrørende sagens indhold, der fremgår af Bilag 1 sidst i denne afgørelse.

Planklagenævnet modtog klagen fra kommunen den 22. marts 2022.

2. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse

2.1. Planklagenævnets kompetence og prøvelse

2.1.1. Planklagenævnets kompetence

Planklagenævnet kan tage stilling til retlige spørgsmål i forbindelse med en kommunes afgørelse efter planloven, jf. lovens § 58, stk. 1, nr. 3.[3]

Retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger.

Planklagenævnets forståelse af kommunens afgørelse

Gribskov Kommune gav den 3. februar 2022 påbud om lovliggørelse af tagmaterialet på driftsbygningerne på ejendommen [A1], 3200 Helsingø.

Planklagenævnet finder, at kommunens afgørelse af 3. februar 2022 også må forstås som en afgørelse om afslag på genoptagelse af kommunens afgørelse af 19. august 2020 om afslag på dispensation. Nævnet lægger herved vægt på, at kommunen giver udtryk for, at den – på baggrund af klagerens bemærkninger af 19. januar 2022 – har foretaget en konkret vurdering af, hvorvidt der er tale om nye væsentlige oplysninger, som kan medføre et andet resultat og dermed begrunde en genoptagelse, jf. afsnit 1.3.

2.1.2. Planklagenævnets prøvelse

Planklagenævnet har foretaget en prøvelse i forhold til alle klagepunkter i sagen. De bemærkninger, der er modtaget i klagesagen, er alene kort gengivet i afgørelsen, men de er indgået i sagsbehandlingen i deres helhed.

2.2. Afslaget på genoptagelse

2.2.1. Klagen

Det fremgår af klagen, at der er oplysninger som understøtter, at kommunen som minimum skulle have genoptaget sagen. Klageren henviser i den forbindelse til bemærkningerne af 19. januar 2022, hvor det bl.a. gøres gældende, at ejendommen oprindeligt er opført med en anden type tag, og at ingen andre gårde i området har tagpap med listedækning eller skiffer på driftsbygningerne.

2.2.2. Generelt om genoptagelse

En kommune, der tidligere har truffet afgørelse i en sag, har pligt til at genoptage sagen og vurdere den på ny, hvis en af følgende betingelser er opfyldt:

1. Hvis der er nye faktiske oplysninger af så væsentlig betydning, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet resultat, hvis oplysningerne havde foreligget ved kommunens tidligere stillingtagen til sagen.
2. Hvis kommunen ved den tidligere behandling af sagen har begået væsentlige sagsbehandlingsfejl.
3. Hvis der er væsentlige nye retlige forhold, f.eks. hvis domstolene i en tilsvarende sag har underkendt kommunens fortolkning eller praksis.

2.2.3. Planklagenævnets vurdering

Planklagenævnet traf den 21. december 2021 afgørelse om ikke at give medhold i klagen over kommunens afgørelse af 19. august 2020 om afslag på dispensation til tagmaterialet på ejendommen, jf. afsnit 1.2.

Planklagenævnet finder, at genoptagelsesansøgningen til kommunen vedrører forhold, som er behandlet i klagesagen, herunder lighedsgrundsætningen, proportionalitet og værdispild.

Planklagenævnets afgørelser er endelige og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet.

Kommunen har således ikke kompetence til at genoptage afgørelsen af 19. august 2020 for så vidt angår de klagepunkter, som Planklagenævnet har taget stilling til i forbindelse med klagesagen.

Planklagenævnet finder på baggrund af ovennævnte, at kommunen havde hjemmel til at give afslag på genoptagelse.

Nævnet bemærker, at klageren kan anmode Planklagenævnet om genoptagelse, såfremt klageren mener, at der er nye faktiske oplysninger af så væsentlig betydning, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet resultat, hvis oplysningerne havde foreligget ved nævnets tidligere stillingtagen til sagen.

2.3. Påbuddet

Klageren anfører, at kommunen ikke har taget notits af, at afgørelsen om afslag på dispensation allerede er indbragt for retten. Det kan derfor ikke anses for hverken retligt korrekt eller rimeligt, at klageren bliver påbudt at lovliggøre taget, før at der er faldet endelig dom. Klageren anfører desuden, at forholdet er af underordnet betydning.

Planklagenævnet forstår dette som en klage over, at kommunen ikke har hjemmel til at give påbuddet om fysisk lovliggørelse, jf. planlovens § 51.

Kommunerne fører tilsyn efter planloven. Det betyder bl.a., at kommunen skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning, jf. lovens § 51, stk. 3. Planklagenævnet kan bl.a. tage stilling til kommunernes tilsynsafgørelser efter denne bestemmelse, herunder afgørelser om lovliggørelse af ulovlige forhold. I den konkrete sag har kommunen truffet afgørelse om påbud om fysisk lovliggørelse.

Planklagenævnet finder, at det forhold, at der verserer en retssag vedrørende kommunens afgørelse af 19. august 2020 om afslag på dispensation ikke medfører, at kommunen er afskåret fra at håndhæve afgørelsen af 19. august 2020 om afslag på dispensation i form af et påbud om fysisk lovliggørelse. Nævnet kan ikke tage stilling til, hvorvidt dette er rimeligt eller hensigtsmæssigt set i forhold til klagerens interesser.

I forhold til det af klageren anførte om, at der er tale om et forhold af underordnet betydning, bemærker Planklagenævnet, at planlovens § 51, stk. 3, ifølge hvilken kommunen skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning, ikke indebærer, at kommunen ikke har *ret* til at håndhæve lokalplanen. Bestemmelsen indebærer kun, at kommunen ikke har *pligt* til at håndhæve lokalplanen, hvis der kun er tale om et forhold af underordnet betydning.

Nævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

3. Afsluttende bemærkninger

Planklagenævnet kan ikke give medhold i klagen over Gribskov Kommunes påbud af 3. februar 2022 om lovliggørelse af tagmaterialet på driftsbygningerne på ejendommen [A1], 3200 Helsingør.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 4, stk. 1, i lov om Planklagenævnet.

Planklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet.[4] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. § 3, stk. 4, i lov om Planklagenævnet.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke. Klagegebyrer tilbagebetales kun, hvis nævnet har afvist at behandle sagen, hvis klagen tilbagekaldes, eller hvis nævnet giver klageren medhold eller i øvrigt ændrer den afgørelse, der er klaget over. Det er ikke tilfældet i denne sag. Planklagenævnets afgørelse vedrørende klagegebyret kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Der henvises til § 3 i gebyrbekendtgørelsen for Planklagenævnet.[5]

[1] Planerne kan søges frem på plandata.dk: <http://kort.plandata.dk/searchlist/#/> (<http://kort.plandata.dk/searchlist/#/>).

[2] Sagsnr.: 20/11674. Afgørelsen kan ses på afgørelsesportalen: <https://pkn.naevneneshus.dk/> (<https://pkn.naevneneshus.dk/>).

[3] Bekendtgørelse af lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 med senere ændringer.

[4] Lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet.

[5] Bekendtgørelse nr. 108 af 28. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Planklagenævnet.

Sag:

22/03296

Dato:

5. maj 2022.

Emner:

Planloven, retlig (...)

Highlight: Vis/skjul highlight

Planklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/planklagenaevnet/>) • Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • Plan@naevneneshus.dk (<mailto:Plan@naevneneshus.dk>)
[Tilgængelighedserklæring](https://www.was.digst.dk/pkn-naevneneshus-dk) (<https://www.was.digst.dk/pkn-naevneneshus-dk>)